

Sosyal Güvenilir Tıp Fakülteleri

İçin Evrensel Uzlaş

20. yüzyılın başında tıp fakültelerinin hekimlerin eğitimini daha bilimsel ve etkili bir yol ile sağlamada benzeri görülmemiş güçlüklerle karşılaştığı 1910 Flexner raporunda vurgulanmıştı. 21. Yüzyılda ise, tıp fakülteleri sağlık hizmet sunumunda, etkililik, uygunluk, eşitlik ve kaliteyi geliştirmek; toplumsal önceliklerle ilgili uyumsuzlukları azaltmak; sağlık meslek mensuplarının rollerini yeniden tanımlamak; ve insanların sağlık düzeyine etkilerine yönelik kanıt sağlamak gibi farklı zorluklarla karşı karşıya kaldı.

Bu zorluklara çözüm üretmek için, dünyanın çeşitli yerlerinden sağlık eğitimi, mesleki politika üretme ve düzenleme sorumluluğu olan 130 örgüt ve birey sekiz ay süren üç aşamalı bir Delphi sürecine katıldı ve bu sürecin yönlendirdiği üç günlük kolaylaştırılmış uzlaş geliştirme konferansı gerçekleştirildi. Uzlaş, tıp fakültelerinin sosyal güvenilir olabilmeleri için gerekli iyileştirmeleri vurgulayan 10 stratejik yönelim içermektedir:

- Toplumun mevcut ve gelecekteki sağlık gereksinim ve zorluklarına yanıt vermek
- Eğitim, araştırma ve hizmet önceliklerini bu gereksinimlere göre yeniden yönlendirmek
- Diğer paydaşlar ve yönetim ile ortaklıkları güçlendirilmek
- Performansı ve etkiyi ölçmek için değerlendirme ve akreditasyonu kullanmak

Bu uzlaşmayı küresel düzeyde eyleme dönüştürmek için, mevcut ağlar ve örgütler arasındaki sinerjiye ek olarak bir takım görevler önerilmiştir. Bu görevler :

- Evrensel uzlaşının değerinin tanınması için savunuculuk yapmak
- Farklı bağlamlarda uyum ve uygulama için danışmanlık vermek
- Sosyal güvenilirliği yansıtan ölçütlerin tasarlanması için araştırma yapmak
- Deneyimleri paylaşmak ve desteklemek için küresel eşgüdümü sağlamak şeklinde tanımlanmıştır.

Flexner'in raporundan yüzyıl sonra, tıp fakültelerinin sosyal güvenilirliği konusundaki evrensel uzlaşısı, gelecekteki tıp eğitimi için bir dönüm noktasıdır.

Giriş

Flexner'in Kuzey Amerika'daki tıp eğitimi ile ilgili raporundan yüzyıl sonra, 21. yüzyılda sağlık meslekleri eğitimi için en önemli zorluk, hem sağlık sistemi performansını hem de bireylerin sağlık düzeyinin geliştirilmesine daha fazla katkıda bulunmanın eğitim kurumlarının sorumluluğunda olmasıdır. Bu sadece eğitim programlarının öncelikli sağlık sorunlarına göre düzenlenmesi ile değil, aynı zamanda bir ulusun sağlık ve insan kaynakları gereksinimlerinin öngörülmesi, acil sağlık hizmetlerinin sunulması ve mezunların en çok gereksinim duyulan yerlerde istihdam edilmesinin sağlanmasına daha güçlü bir katılım ile mümkün olabilir.

Sağlık üzerinde daha büyük bir etki kapasitesi oluşturmayı teşvik etmek ve değerlendirmek için akademik kurumlar için yeni bir mükemmellik paradigmasının yanı sıra yeni standartlar ve akreditasyon mekanizmaları gereklidir. Dünyanın dört bir yanındaki tıp eğitimi ve akreditasyon kurumlarından 65 delege, Sosyal Güvenilir Tıp Fakülteleri için Evrensel Uzlaşısı (Global Consensus on Social Accountability of Medical Schools, GCSA) belgesine son halini vermek üzere 10-13 Ekim tarihleri arasında East London, Güney Afrika'da bir araya geldi. Aşağıdaki uzlaşısı, tıp eğitimi, akreditasyon ve sosyal güvenilirlik alanında lider görülen 130 örgüt ve kişiden oluşan Uluslararası Danışma Grubunun uğraşları ile iki yıllık bir süreçte son noktaya ulaştı.

Uluslararası Danışma Grubunun üyeleri, Sosyal Güvenilir Tıp Fakülteleri için Evrensel Uzlaşısı hazırlarken 20 uluslararası uzmandan oluşan bir Yürütme Kurulunun kolaylaştırıcılığı ile sekiz ay süren üç aşamalı bir Delphi sürecine katıldılar. İlk olarak, aşağıdaki üç açık uçlu sorunun yanıtlarını içeren 43 sayfa ham veri toplandı:

1. Bir tıp fakültesi, tıp eğitim programı ile toplumun gelecekteki sağlık sorunlarına ve gereksinimlerine yanıt verebilme kapasitesini nasıl geliştirebilir?
2. Bu kapasite, öz-değerlendirme ve akran değerlendirme için akreditasyon sistemlerinin kullanımını da içerecek şekilde nasıl geliştirilebilir?
3. Fakültenin bu kapasiteyi geliştirmeye yönelik gerçekleştirdikleri nasıl değerlendirilmelidir?

Daha sonraki iki tur ve yönlendirilmiş toplantıda temalar belirlendi ve 10 tematik alan üzerinde görüş birliğine varıldı. Böylece, her alan ve içerikleri, kademeli iyileştirme, müzakere ve uzlaşa ile Uluslararası Danışma Grubu üyelerinin deneyim ve yaşantılarına dayanan temel bir süreçte üretildi.

ALAN 1: TOPLUMUN SAĞLIK GEREKSİNİMLERİNİ ÖNGÖRMEK

ALAN 2: SAĞLIK SİSTEMİ VE DİĞER BİLEŞENLERLE İŞBİRLİĞİ YAPMAK

ALAN 3: HEKİMLERİN VE DİĞER SAĞLIK ÇALIŞANLARININ DEĞİŞEN ROLLERİNE UYUM SAĞLAMAK

ALAN 4: ÇIKTIYA DAYALI EĞİTİMİ DESTEKLEMEK

ALAN 5: TIP FAKÜLTELERİNDE DUYARLI VE SORUMLU YÖNETİMLERİ OLUŞTURMAK

ALAN 6: EĞİTİM, ARAŞTIRMA VE HİZMET İÇİN STANDARTLARIN KAPSAMINI GELİŞTİRİLMEK

ALAN 7: EĞİTİM, ARAŞTIRMA VE HİZMET ALANINDA SÜREKLİ KALİTE GELİŞTİRMEYİ DESTEKLEMEK

ALAN 8: AKREDİTASYON İÇİN ZORUNLU MEKANİZMALARI KURMAK

ALAN 9: KÜRESEL İLKELERİ BAĞLAMA ÖZEL Dengelemek

ALAN 10: TOPLUM ROLÜNÜ TANIMLANMAK

Bu girişimin amacı, tıp fakültelerinin sağlık sistemi performansı ve toplumun sağlık düzeyi üzerinde daha büyük bir etkisi olması için gerekli çalışma alanıyla ilgili görüş birliğine

varmaktır. Bu çalışma kapsamında bu kapasiteyi yansıtan tıp eğitimi standartlarını kabul etmeyi ve değerlendirmeyi, akreditasyon ve kalite geliştirme yöntemlerini önermeyi umuyoruz..

Bu isteği gerçekleştirmek için, girişim üç aşamada tasarlandı:

Aşama I (Şubat - Ekim 2010)	Aşama II (10 - 13 Ekim, 2010)	Aşama III (Konferans sonrası)
Delphi yöntemi aracılığıyla Uluslararası Danışma Grubu üyelerinin görüşleri toplandı. Her görüş Yürütme Komitesi tarafından analiz edildi ve daha ileri bir uzlaşma oluşturabilmek için bir sonraki tur Uluslararası Danışma Grubu üyelerine tekrar başvuruldu.	Tıp eğitiminde niteliğin iyileştirmesi ile ilgili birçok kuruluşun temsilcilerinin katılımıyla East London'da Konferans gerçekleştirildi. Konferans sırasında geliştirilen Uzlaşma, önceki aylarda yürütülen Delphi sürecine dayandırıldı.	Yayınlar, savunma ve destek yoluyla konferans önerilerinin eyleme dönüştürülmesine yardımcı olmak için işbirliği, komiteler ve yeni girişimler oluşturulacaktır.

Şimdi Aşama III'e giriyoruz. Bu, geniş bir yelpazede kişi ve girişimlerin uyum içinde çaba göstermesini gerektirir. Uluslararası Danışma Grubu 'nda temsil edilen birçok yapı ve örgüt ile birlikte, istediğimiz iyileştirmeleri topluca gerçekleştirmek için zengin bir katılımcı grubu mevcuttur.

Aşağıdaki belge, birbiriyle bağlantılı 10 alandaki eylemler için açık bir uzlaşma işaret etmektedir. Bu yönerge, akreditasyon standartları, sistemleri ve değerlendirmelerinin geliştirilmesi ve genişletilmesini içermektedir. Bunların hepsi, yerel düzeyden küresel düzeye vatandaşların sağlık gereksinimleri üzerine etkilerinin niteliğini geliştirmeye yöneliktir. Bu yönde ölçülebilir yönelim 21. Yüzyıla yaraşır bir miras haline gelecektir.

UZLAŖI DOKÜMANI

Sosyal güvenilirlik konusundaki fikir birliği, sağlık gereksinimlerinin belirlenmesinden tıp fakültelerinin bu ihtiyaçlar üzerindeki etkilerinin doğrulanmasına kadar sistem-temelli bir kapsamı benimsemektedir. Tanımlanan 10 alanın listesi:

Alan 1 ve 2: Sosyal bağlam, sağlık sorunlarının ve gereksinimlerinin tanımlanması ve verimli bir şekilde hareket etmek için ilişkilerin oluşturulması ile başlayan mantıksal sırayı yansıtmaktadır

Alan 3: Sağlık gereksinimlerini karşılamak için gerekli sağlık çalışanları arasında, doktorun beklenen rolü ve yetkinlikleri açıklanmaktadır.

Alan 4: Eğitim stratejisi için bir kılavuz olarak hizmet etmektedir.

Alan 5: Tıp fakültesinin aynı zamanda araştırma ve hizmetle ilgili stratejisine uygun uygulamalar yapmasıdır.

Alan 6, 7 ve 8: Kurumun, üst düzey bir mükemmellik seviyesine yönlendirecek standartlara gereksinim duyması (Alan 6 ve 7) ve ulusal otoritenin bunu tanınması gereklidir (Alan 8).

Alan 9 ve 10: Sosyal güvenilirlik evrensel bir değer iken (Alan 9) yerel toplumlar başarıların

ALAN 1- TOPLUM SAĞLIK GEREKSİNİMLERİNİ ÖNGÖRMEK

1.1 Tıp fakültelerinin sürdürülebilirlik, inovasyon, işbirliği ve gereksinimleri karşılamak için hizmet sunumunda kaynakların akılcı kullanımı, uygunluk, eşitlik ve nitelik gibi her sağlık sisteminde olması gereken temel değerlerle kendilerini geliştirmelerine rehberlik edilir.

1.2 Tıp fakültesi sağlığın değişik sosyal belirleyicilerine- politik, demografik, epidemiyolojik, kültürel, ekonomik ve çevresel - göre eğitim, araştırma ve hizmet sunumu programlarını yönlendirir.

1.3 Tıp fakültesi eğitim (mezuniyet öncesi, mezuniyet sonrası ve sürekli tıp eğitimi), araştırma (temel ve uygulamalı araştırma) ve hizmet sunumunda toplumun şimdiki ve gelecekteki gereksinimlerine odaklı bir vizyon ve misyona sahiptir. Tıp fakültesi yetkin bir sağlık insan gücü ile etkili ve eşitlikçi bir sağlık sistemi için gerekli değişiklikleri öngörür.

ALAN 2. SAĞLIK SİSTEMİ VE DİĞER BİLEŞENLERİ İLE İŞBİRLİĞİ YAPMAK

2.1 Tıp fakültesi eğitim, araştırma ve hizmet misyonu doğrultusunda sağlık sisteminin performansını geliştirmek ve insanların sağlık düzeyini yükseltmek için sağlıktaki (örn. sağlık politikası belirleyicileri, sağlık hizmet kurumları, meslek birlikleri, diğer meslekler ve sivil toplum) ve diğer sektörlerdeki temel bileşenlerle yakın işbirliği yaparak çalışmayı taahhüt eder.

2.2 Tıp fakültesi eğitim, araştırma ve hizmet programlarının tasarımı, uygulaması ve değerlendirmesinde yukarıda belirtilen bileşenlerle sürekli ve etkili işbirliği yaparak güçlenir. Sağlık bileşenleri toplumun öncelikli sağlık gereksinimleri ve sorunlarına hizmet etme misyonlarını tamamlamak için karşılıklı destek sağlar. Tıp fakültesi ve mesleki kuruluşlar, sosyal olarak daha duyarlı sağlık sistemleri için politikalar ve stratejiler konusunda tüm düzeylerdeki sağlık otoritelerine öneriler sunar.

2.3 Tıp fakültesi yerel toplumu birincil paydaş olarak kabul eder ve coğrafi bir alanda tanımlanan topluma uygun, eşitlik, nitelik, etkililik değerleriyle uyumlu olacak şekilde kapsamlı bir sağlık hizmeti sunumu; toplumsal ve bireysel sağlık aktivitelerini entegre eden yenilikçi modellerin geliştirilmesi; öğrenim ve sağlık araştırmalarını yürütmek için sorumluluğu paylaşır.

2.4 Tıp fakültesi, sağlık sisteminin Temel Sağlık Hizmetleri zemininde birinci, ikinci ve üçüncü basamak sağlık hizmetlerinin uygun entegrasyonu ve insanların gereksinimlerini karşılamak için gerekli mesleki disiplinlerin uygun şekilde dengelenmesi ile kurulması gerektiğinin farkındadır. Böyle bir yaklaşım tıp fakültesinin eğitim, araştırma ve hizmet programlarında yer almalıdır.

ALAN 3: HEKİMLERİN VE DİĞER SAĞLIK ÇALIŞANLARININ DEĞİŞEN ROLLERİNE UYUM SAĞLAMAK

3.1 Tıp fakültesi, hizmet ettikleri toplumun gelişimi, çalıştıkları sağlık sistemi ve bireylerin beklentileri ile uyumlu yetkinliklere sahip mezunlar yetiştirir. Bu yetkinlikler, sağlık ve sosyal sektörlerdeki diğer çalışanları da içeren bileşenler ile birlikte ulaşılabilir, etkili ve

nitelikli sağlık hizmeti sağlama amacıyla sağlık ekibi üyeleri arasında görevlerin etkin paylaşımı ve devri için koşullar göz önünde bulundurularak belirlenir.

3.2 Tıp fakültesi, bir tıp doktoru için yukarıda açıklanan değerlerle ve alanında yetkin kuruluşlarca tanımlanan mesleki sorumluluk (profesyonelizm) kavramıyla uyumlu bir yetkinlikler kapsamını benimser. Bu yetkinlikler; etik, ekip çalışması, kültürel yeterlilik, liderlik ve iletişimi kapsar.

3.3 . Tıp fakültesi, mezuniyet sonrası ile sürekli mesleki gelişim programları ile toplumun gelişen ihtiyaçları ve sağlık sistemindeki değişikliklerle uyumlu hem nitelik hem de nicelik açısından uygun çeşitli uzmanlar yetiştirir. Birinci öncelik temel sağlık hizmeti verecek olan mezunlara verilir.

3.4 Tıp fakültesi geleceğin doktorlarını, uzmanlıklarına bakılmaksızın, toplum sağlığı ve bireysel sağlığın koordinasyonunda, sağlık gelişimi ile birlikte toplumsal ve bireysel risk ve hastalıkların önlenmesi ve rehabilitasyon konusunda kesinlikle aktif olmaları gerektiğinin farkındadır. Mezunlar sağlıkla ilişkili reformlar ve savunuculukta aktif rol alır.

ALAN 4: ÇIKTIYA DAYALI EğİTİMİ DESTEKLEMEK

4.1 Tıp fakültesi, sosyal çeşitlilik ve dezavantajlı grupları temsil edecek şekilde tıp öğrencileri kabul eder, seçer ve destekler.

4.2 Eğitim programının içeriği ve yapısı, öğrenme kaynaklarının tahsisi, öğretme yöntemleri, öğrencilerin değerlendirilmesi, eğitici geliştirme ve değerlendirme sistemlerini de içeren eğitimsel girişimler spektrumu, kişisel ve sosyal gereksinimleri en iyi şekilde karşılamak için şekillendirilir.

4.3 Öğrenme olanakları ve ortamları, mezunları gelecekteki liderlik rollerine hazırlamak için gereken savunuculuk ve problem çözme gibi yetkinlikler ve yaşam-boyu öğrenme becerisinin kazanılmasında öğrencilere yardımcı olmalıdır.

4.4 Öğrencilere, sağlık belirleyicilerini anlamaları ve yönetmeleri, uygun klinik becerileri kazanmaları için erken ve boylamsal temas sağlayan topluma-dayalı öğrenme deneyimleri

hem teorik hem de uygulamalı olarak sunulur. Bu tarz eğitim, ilgili grubun yararı için kaynakların uygun kullanımı ve tüm eğitimcilerin benimsemesi ile tüm disiplinlere entegre edilir.

4.5 Tıp fakültesi, eğitimsel stratejileri uygulamak için eğitici ve öğrencilerini desteklemek üzere bir dizi hizmet ve mekanizmalar yanı sıra mezunlarının sosyal olarak duyarlı bir sağlık sisteminin gerektirdiği yetkinliklere sahip olmasını sağlar.

4.6 Tıp fakültesi, Alan 3'te açıklanan yetkinliklerin tümünün kazanımı açısından öğrencilerin performansını düzenli olarak değerlendirir.

4.7 Eğitim stratejileri ve yöntemleri; iyi tıp eğitimi uygulamaları, öğrencilerin performans ölçümleri, mevcut hekimlik pratiği içerisindeki mezunların deneyimleri ve öğrenciler ile sağlık sisteminin paydaşlarının geri bildirimleri dikkate alınarak periyodik bir şekilde gözden geçirilir ve yenilenir. Bu tarz yenilenmeler, fakültenin benimsediği değerler ve gözlemlenen politikalar ve uygulamalar arasındaki tutarlılığa belirgin şekilde dikkat etmeyi içerir.

ALAN 5: TIP FAKÜLTELERİNDE DUYARLI VE SORUMLU YÖNETİMLERİ OLUŞTURMAK

5.1 Tıp fakültesi, sosyal güvenilirlik ilkelerini eğitim, araştırma ve hizmet sunumuna entegre ederek, sağlık sistemi ve işgücü gelişimindeki temel rolünü ortaya koyan yönetim yapıları geliştirir ve sorumlu liderlik sergiler.

5.2 Tıp fakültesi, toplumun sağlık sorunları ve gereksinimlerini karşılamak için tüm akademik ve öğrenci yapılarını çalıştırır. Bu sorumluluk, uygun araçlarla düzenli ve sistematik olarak doğrulanarak onaylanır ve eleştirel olarak değerlendirilir.

5.3 Tıp fakültesi, sağlığı geliştirme ve etkilemenin yanı sıra mezunlarının nitelik ve niceliği ile ilgili hedeflerini gerçekleştirmede başarı için diğer sağlık meslek okullarını da içeren tüm bileşenlerle sürdürülebilir işbirliği geliştirir.

5.4 Tıp fakültesi, mevcut kaynakların uygun biçimde tahsisi ve etkin yönetimi ile işlevini sosyal güvenirliliği olan bir kurum olarak sürdürmek için yeni kaynakların etkinleştirilmesine

olanak sağlar. Kaynaklar, sağlık hizmeti sunumunun tüm kademeleri arasında etkin bir denge gözeterek yeterli sayıda nitelikli eğitici kadrosu, uygun ve düzgün işleyen altyapı ve yeni programların uygulanmasını sağlamaya yönlendirilir.

ALAN 6: EĞİTİM, ARAŞTIRMA VE HİZMET İÇİN STANDARTLARIN KAPSAMINI GELİŞTİRİLMEK

6.1 Akademik mükemmellik, toplumun sağlık sorunları ve gereksinimlerini en iyi karşılayan ve sağlık üzerinde olumlu etkisi olan eğitim, araştırma ve hizmet kapasitesi olarak kabul edilmektedir. Sosyal güvenilirlik ilkeleri ile uyumlu standartlar, birey ve topluma yönelik sorunları tanımlama, stratejik seçenekler, yönetsel süreçler, sonuçlar ve sağlık üzerindeki etki süreçlerini yansıtır.

6.2 Tıp eğitiminde mevcut standartlar tekrar gözden geçirilerek , bu standart alanları girdilerini (kim ve nerede eğitilmiş), süreçlerini, sonuçlarını (mezunların uygulamaları) ve etkilerini kapsayacak şekilde yeni standartlarla güçlendirilmektedir. Standartlar, sürekli mesleki gelişimi de kapsayacak şekilde temel eğitimden mezuniyet sonrası eğitime uzanan süreci ele alır. Araştırma ve hizmet sunum programlarındaki standartlar, ek olarak tanımlanan gereklilikleri karşılamaya yöneliktir ve bu bağlamda memnuniyet değerlendirilir ve sorumlulara bildirilir.

6.3 Eğitim programlarıyla ilgili standartlar ; beklenen yetkinlikler, diğer sağlık çalışanları ile uyum; eğitim programının tasarımı ve yenilenmesi; eşgüdüm ve uygulama desteği; öğretim üyesi gelişimi; öğrenci alımı, seçimi, destek ve danışmanlığı; kaynak dağılımı ve yönetimi, öğrencilerin, programın ve eğiticilerin değerlendirilmesi; tüm mezunların beklenen yetkinlikleri kazandığının gösterilmesi; süreç içinde kariyer seçimlerinin değerlendirilmesi ve mezunların gereksinim duyulan alanlarda hizmet etmek üzere mesleki yükümlülüğü kapsar. Standartlar, yenilikçi değişimi destekleyecek ve sosyal gereksinimleri karşılamada yaratıcılığı geliştirecek şekilde açıklanmakta ve yönetilmektedir.

6.4 Eğitimin sonuç ve etkileri ile ilgili standartlar ; mezunların toplumun öncelikli sağlık sorunları ve gereksinimlerine ilişkin kariyer seçimi; mezunların en çok gereksinim duyulan yerlerde görevlendirilmesi ve kalıcılığın sağlanması; mezunların öncelikli sağlık konularında

etkin çalışabilme kapasiteleri; mezunlar için uygun çalışma ortamı; ve tıp fakültesinin bulunduğu yerde toplum sağlığının geliştirilmesine katkı sağlanmasını kapsar.

6.5 Tıp fakültesi yönetimine ilişkin standartlar ; kurumsal yönetimin niteliği, iyi liderlik, eğiticilerin profesyonelliği, kaynakların uygun kullanımı, sağlık sisteminde temel bileşenlerle sağlam işbirliği oluşturma ve sürdürme becerisi; bunların bütünü sosyal güvenilirlik ilkelerinin uygulamasına katkıda bulunmasını kapsar.

6.6 Akreditasyon standartları, meslekler arası eğitim deneyimlerine değer verir ve mezunların diğer meslek gruplarıyla etkileşim yoluyla gerekli becerileri öğreneceğini güvence altına alır.

ALAN 7: EĞİTİM, ARAŞTIRMA VE HİZMET ALANINDA SÜREKLİ NİTELİK GELİŞTİRMEYİ DESTEKLEMEK

7.1 Tıp fakültesi eğitim, araştırma ve hizmet sunumu ile ilişkili standartlara göre periyodik bir iç nitelik değerlendirme ve geliştirme süreci kullanır. Bu standartlara uyum, sosyal güvenilir bir tıp fakültesinin vazgeçilmez görevidir.

7.2 Tıp fakültesi geçerli ve güvenilir girdi, süreç ve sonuç odaklı akreditasyon standartlarına yönelik performansını yansıtan niteliksel ve niceliksel bir dizi ölçüte dayanarak sosyal güvenilirlik yolunda gelişimini değerlendirir. Bu ölçütlerin özellikleri, sağlık gereksinimleri ve gelecekte baş edilmesi gereken sorunların karşılanması konusunda temel bileşenlerin görüşleri doğrultusunda belirlenir.

7.3 Tıp fakültesi, ölçüm araçlarının kullanımını destekler ve bunları değerlendirme ve kurumsal gelişim için sistematik ve periyodik olarak kullanır. Süreç, anlaşılabilir, şeffaf, yapıcı ve diğer bileşenlere açık olmalıdır.

7.4 Tıp fakültesi, destekleyici bir yönetim yapısı, sorumlu liderlik ve tıp eğitimi, araştırma ve hizmet sunumu için mesleksi standartları düzenlemeyi kabul eder. Eğiticiler ve çalışanlar, nitelik gelişimi ve sosyal güvenilir bir tıp fakültesi olmaya yönelik ilerlemenin temel belirleyicileridir.

ALAN 8: AKREDİTASYON İÇİN ZORUNLU MEKANİZMALARI KURMAK

8.1 Akreditasyon, kurumsal değişim ve gelişim için güçlü bir araçtır . Akademik ve ulusal sağlık yetkilileri tarafından evrensel düzeyde aktif olarak desteklenmelidir.

Tüm tıp fakültelerinin tanınmış bir kuruluş tarafından akreditasyonu için ulusal ve / veya bölgesel bir işleyiş tanımlanır. Akreditasyon süreci, aralarda iyileşme(ler) sağlayacak şekilde düzenli aralıklarla gerçekleştirilir.

8.2 Akreditasyon standart ve süreçleri, tıp fakültelerinin toplumun sağlık sorunları ve gereksinimlerine etkin bir şekilde cevap verme kapasitesini değerlendirmek ve güçlendirmek için girdi, süreç, çıktı ve etki döngüsüne dayanarak sosyal güvenilirlik ilkelerini açıkça ortaya koyar.

8.3 Akreditasyon için bir işleyişin olması, tıp fakültelerine yukarıda belirtilen standartlara ve süreçlere uyma çabalarına destek verildiği anlamını taşır. Bu bağlamda destek, sosyal güvenirliliği artıran işleyiş yönergelerinin hazırlanması ve yeterli kaynak ve teşvik sağlanması gibi çeşitlilikte olabilir.

8.4 İç değerlendirme, dış değerlendirme ile desteklenir. Bileşen grupların temsilcileri değerlendirme standartlarını belirleme, dış değerlendirmecileri seçme ve akreditasyon sistemini düzenli olarak gözden geçirme konularında aktif olarak çalışır.

ALAN 9: KÜRESEL İLKELERİ BAĞLAMA ÖZEL DENGEMEYK

9.1 Sosyal güvenirliliğin ilkeleri evrenseldir. Bir tıp fakültesinin toplumun sağlık sorunlarını belirleme ve gereksinimlerini nitelik, eşitlik, uygunluk, yenileşim ruhu içinde karşılayabilme potansiyelini ve kaynakları iyi kullanabilme kapasitesini geliştirdiği için küresel olarak kabul edilebilir ve uygulanabilir olmalıdır.

9.2 Doktorların ve hastaların uluslararası hareketliliğinin artmasının sonucu olarak, tıp fakültesi uluslararası bir boyut kazanmaktadır. Sürdürülebilir küresel gelişmeye katkıda bulunmak için, tıp fakülteleri üniversite eğitiminin amacı, örgütlenmesi ve sunumunda uluslararası, kültürlerarası ve küresel perspektiflerin entegrasyonunu hedeflemelidir.

9.3 Sosyal güvenilir tıp fakültelerinin ilkeleri, tanımlanmaları ve sınıflandırılmaları küresel uygunlukları önemliyken yerel bağlama uyumları temel unsurdur.

9.4 Bölgesel ya da küresel, sağlık ve yüksek öğretim alanındaki uluslararası kuruluşlar, sosyal güvenilirlik ilkelerini uygulayabilmek için akreditasyon ve düzenleyici yapılar gibi nitelik güvence sistemlerinin savunucuları olmalı ve ülkeler sağlık işgücünün gelişimindeki krizle başa çıkmaya çalışırken ülkelerin acil sağlık gereksinimlerini en iyi şekilde karşılamalıdır.

ALAN 10: TOPLUM ROLÜNÜ TANIMLANMAK

10.1 Tıp fakültelerinde sosyal güvenilirlik ilkesi benimsenirken kurumsal özerkliğin korunması ile bileşenlerin ve sivil toplumun rolü arasında sağlanması gereken bir denge vardır. Bunun sağlanması oldukça zordur.

10.2 Hizmet etmeyi veya birlikte çalışmayı düşündüğü kişilere hesap verilebilirlik (güvenirlik) arzu edildiğinden politika yapıcıları, sağlık hizmeti yöneticileri, sağlık çalışanları gibi belli başlı bileşenlerle sivil toplum, akreditasyon da dahil, iç ve dış değerlendirme süreçlerinde temsil edilir. Bileşen temsilcilerinin sosyal güvenirlüğün ortak temel değerlerine ve ilkelerine karşı açık bir taahhütleri vardır.

10.3 Tıp fakültesinin içinde olduğu toplumlar, fakültenin sosyal güvenilirlik düzeyi ile ilgili olarak geri bildirim sağlamak için düzenli olarak değerlendirilmektedir. Fakültenin akreditasyon statüsüne ilişkin geribildirim topluma açık hale getirilir.

Sözlük

Akreditasyon: Eğitim hizmeti sunmak için gerekli olan standartları karşılayacak kurum, program veya müfredatı inceleyen, değerlendiren ve tanınmasını sağlayan resmi bir kuruluş, bir ajans veya bir organizasyon tarafından yürütülen süreçtir.

Sivil Toplum: Sivil toplum, devlet (siyasi sistemine bakılmaksızın) destekli yapıların ve pazarın ticari kurumlarının aksine, işleyen bir toplumun temelini oluşturan gönüllü sivil ve sosyal kuruluşlar ve kurumların toplamından oluşur.

Yetkinlik: Bir bireyin eğitim, öğretim ve iş deneyimi yoluyla geliştirmesi gereken istendik bilgi, beceri, tutum, değer ve davranışları yansıtan kapsamlı bir ifade

Müfredat: Bir tıp çalışanın mesleki eğitiminde kuram ve uygulamayı birbirine bağlayan tutarlı bir yapı ve süreçlerle, belirlenmiş eğitim hedeflerine ulaşmak için tasarlanmış öğrenme etkinliklerinin tümüdür.

Eğitici: Bir üniversite veya fakültede ya da bir üniversitenin veya fakültenin bir bölümündeki akademik veya öğretim elemanları

Yönetim: Bir okulun özerk liderliğine ve yönetimine izin veren ilkeler, politikalar ve süreçler bütünü
Sağlık sistemi: Bir sağlık sistemi; temel amacı sağlığı geliştirmek, iyileştirmek veya korumak olan organizasyonlar, insanlar ve eylemlerden oluşur.

Sağlık İşgücü: Sağlık işgücü, temel amacı sağlığı geliştirmek olan faaliyetlere katılan kişilerden oluşur. Buna doktorlar, hemşireler, ebeler, eczacılar ve toplum sağlık çalışanları gibi sağlık hizmeti sağlayıcıları dâhildir. Aynı zamanda, zamanlarının tamamını veya bir kısmını sağlığın iyileştirilmesi için ayıran hastane yöneticileri, bölge sağlık yöneticileri ve sosyal hizmet uzmanları gibi sağlık yönetimi ve destek görevlilerini de kapsar.

Çıktı (Kazanım): Programın tamamlanma sonucu veya etkisi

İşbirliği / Ortaklık: Aynı amaç için birlikte çalışan insanlar veya gruplar arasındaki ilişki

Birinci basamak sağlık hizmeti: Birinci basamak sağlık hizmeti, hane halkından hastanelere kadar çeşitli sağlık hizmetlerini, tedaviye eşit önemdeki korumayla ve sağlık bakım hizmetlerinin farklı düzeylerine akılcı olarak kaynak yatırımı yaparak sağlık hizmeti yelpazesini düzenlemenin bir yoludur. Birinci basamak sağlık hizmetinin başlıca hedefi, belirtilenler aracılığıyla herkes için daha iyi bir sağlıktır:

- Evrensel kapsam: Sağlıkta dışlanma ve sosyal eşitsizliklerin azaltılması
- Hizmet sunumu: İnsanların gereksinim ve beklentileri etrafında sağlık hizmetlerinin organizasyonu
- Kamu politikası: Tüm sektörlerde sağlığın entegre edilmesi
- Liderlik: Politika diyalogunun işbirlikçi modellerini takip etmek ve

- Paydaş katılımının arttırılması

Mesleki gelişim: Belirli bir kariyer yönelimi için bilgi, beceri, değer ve davranışların sürdürülmesi veya genişletilmesi süreci

Nitelik iyileştirme: Problemi anlamak, planlama yapmak, harekete geçmek, sonuçları incelemek ve yanıt olarak yeni eylemler planlamak için tasarlanan çevrimsel bir süreçle performansın sürekli olarak olumlu bir şekilde değişimi

Fakülte: Üniversite ya da yükseköğretim sistemi gibi bir eğitim kurumu içindeki bir örgütsel birim

Tıp fakültelerinde sosyal güvenilirlik (hesap verebilirlik): Dünya Sağlık Örgütü'nün tıp fakültelerinde sosyal güvenilirlik ilkesi

"Tıp fakülteleri, hizmet ettikleri toplum, bölge veya ulusun öncelikli sağlık sorunlarına yönelik eğitim, araştırma ve hizmet faaliyetleri yönetmekle yükümlüdürler. Sağlıkla ilgili öncelikli sorunlar, hükümetler, sağlık kuruluşları, sağlık profesyonelleri ve halk tarafından ortaklaşa belirlenmelidir. " şeklindedir.

Sosyal sorumluluk: Toplumun gereksinimlerine cevap verecek görevlerin farkında olma durumu

Sosyal Duyarlılık: Toplumun gereksinimlerine yönelik eylem planı

Toplum: Kanun ve yönetmeliklerle bağlanmış örgütlü insanlar.